

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/150415,I-Swiato-Pulkowe-7-Pulku-Artylerii-Lekkiej-Zloty-Potok-12-wrze-snia-2021.html>
24.04.2024, 05:58

I Święto Pułkowe 7 Pułku Artylerii Lekkiej - Złoty Potok, 12 września 2021

12 września w Muzeum Regionalnym im. Zygmunta Krasińskiego w Żółty Potoku odbyło się I Święto Pułkowe 7 Pułku Artylerii Lekkiej, który w okresie międzywojennym stacjonował w Częstochowie w koszarach na Zaciszu (obecnie Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej przy ul. Sabinowskiej).

Termin wydarzenia nie był przypadkowy, ponieważ jest to oficjalna data corocznego święta pułkowego obchodzonego w latach 1921-1939 na pamiątkę udziału 7 Pułku Artylerii Polowej w słynnym polskim rajdzie pancerno-motorowym na Kowel wykonanym w czasie

wojny polsko-bolszewickiej w 1920 roku. 12 września 1920 roku rozegrała się bezpośrednia walka o Kowel, w czasie której artylerzyści z 2 i 3 baterii 7 pap pod dowództwem mjr. Bolesława Pileskiego ciężko uszkodzili dwa bolszewickie pociągi pancerne, a trzeci zdobyli dzięki brawurowej akcji - na torach na wprost jadącego parowozu ustawiono gotowe do otwarcia ognia działa, na widok którego nieprzyjacielska załoga pociągu opuściła go w popłochu (w razie celnego strzału w parowóz, doszłoby do katastrofy kolejowej). Tym samym nieuszkodzony pociąg wpadł w ręce artylerzystów 7 pap. Za te czyny oraz ogólny udział w walkach o Kowel, mjr Pileski oraz ośmiu żołnierzy 7 pap zostali odznaczeni Krzyżami Srebrnymi Orderu Wojennego Virtuti Militari, natomiast kilkunastu kolejnych Krzyżami Walecznych. Była to jedna najbardziej śmiałych akcji żołnierzy pułku w czasie wojny polsko-bolszewickiej, dlatego na pamiątkę tego boju, jako dzień święta pułkowego ustanowiono datę 12 września.

Miejsce zorganizowania święta także nie było przypadkowe. Od września 2020 roku, w Muzeum Regionalnym w Złotym Potoku czynna jest wystawa "Wrześniowym szlakiem 7 Dywizji Piechoty. Bitwa pod Janowem 1939", którą obok Muzeum współorganizował katowicki Oddział IPN oraz Stowarzyszenie Historyczne Reduta Częstochowa. Ważnym jej elementem jest siedem srebrnych gwoździ z zaginionego we wrześniu 1939 roku sztandaru 7 pal, które zostały odnalezione w maju 2020 roku przez członków Grupy Częstochowskiej Perun oraz Stowarzyszenia Historycznego Reduta Częstochowa. 3 września 2020 roku zostały one uroczyście przekazane do zbiorów Muzeum Regionalnego w Złotym Potoku, stając się obok zrekonstruowanego wizerunku sztandaru 7 pal sercem nowopowstałej ekspozycji.

W niedzielę 12 września, pomimo gwałtownych burz i ulew, które nawiedziły rejon Częstochowy (w tym także Złoty Potok) tuż przed początkiem wydarzenia, o godz. 16.00 zebranych gości powitała dyrektor Muzeum, pani Justyna Siemion, rozpoczynając tym samym pierwszą edycję święta pułkowego. Poza prelekcją Adama Kurusa, historyka Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN w Katowicach, nt. „Działania bojowe 7 Pułku Artylerii Lekkiej we wrześniu 1939 roku”, uczestnicy - w ramach oprowadzania kuratorskiego - mogli zwiedzić wystawę "Wrześniowym szlakiem 7 Dywizji Piechoty. Bitwa pod Janowem 1939" uzupełnioną o nowe eksponaty oraz fotografie i dokumenty związane z 7 pal. Do zmierzchu Muzeum odwiedziło wielu pasjonatów historii oraz turystów. Na pamiątkę każdy otrzymywał m.in. odznaki pamiątkowe "7 Dywizja Piechoty 1939", plakaty z gen. bryg. Januszem Gąsiorowskim (dowódcą 7 DP) oraz ulotki dotyczące bitwy pod Janowem w 1939 roku.

Organizatorem wydarzenia było Muzeum Regionalne im. Zygmunta Krasińskiego w Złotym Potoku, katowicki Oddział Instytutu Pamięci Narodowej (Przystanek Historia - Centrum Edukacyjne IPN im. gen. bryg. Janusza Gąsiorowskiego w Częstochowie) oraz Stowarzyszenie Historyczne Reduta Częstochowa.

Fot. Michał Figzał i Marcin Kurus (Stowarzyszenie Historyczne Reduta Częstochowa)